

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra geografie

Datum odevzdání posudku: 29. 5. 2020

Jméno a příjmení studenta:

Bc. Michael Vlasák

Obor: učitelství zeměpisu a historie

Oponent diplomové práce:

Doc. RNDr. Jan Kubeš, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Regionální diferenciacie populačního vývoje v Libereckém kraji: historickogeografická analýza

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)

A	B	C	N
---	---	---	---

Struktura práce má správnou posloupnost. Rozsah práce je ale příliš velký (100 stran textu a další strany příloh). Texty o Hunech, Velkomoravské říši, náboženských konfliktech a třicetileté válce na Liberecku (str. 29 a dále) a další podobné texty na str. 37-40 jsou v práci zbytečné, nesouvisejí s cílem práce. Kapitola 3.1 (Fyzicko-geografické determinanty (asi faktory) populačního vývoje) obsahuje irelevantní údaje z hlediska cílů DP - Kotel 1435 m, svory a ruly, postup pevninského ledovce, 9 klimatických oblastí, proces podzolizace, KRMAP, Proč zde autor neřeší vztah nadmořské výšky a hustoty zalidnění, koncentraci obyvatel v údolích řek, hustotu zalidnění v úrodných oblastech, DP je založena na analýzách vývoje počtu obyvatel. Velmi důležitou součástí těchto analýz by měly být analýzy přirozené a migrační bilance. Kapitoly s takovými analýzami ale v DP nejsou. Schází také kapitola „Vymezení, poloha a administrativní členění řešeného území“.

2. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení hypotéz a cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod)

A	B	C	N
---	---	---	---

Stanovené hypotézy jsou podloženy jen citacemi (autor, rok) velmi rozsáhlých monografií, bez udání stran. Autor měl podle Cíle 3 predikovat budoucí populační vývoje kraje. Tuto predikci jsem ale v DP nenašel. Značné výhrady mám k metodickým postupům. Pro analýzy na úrovni obcí byly vybrány jen obce se 2000 a více obyvateli při alespoň jednom sčítání. Co když se ale v dílčím území vyskytují jen populačně malé obce, které se navíc mohly vyvíjet populačně příznivě? Obce v roce 1869 měly jiné vymezení než obce v roce 2011. Co když v některých územích jsou plošně příliš rozsáhlé obce s desítkami populačně malých sídel? Str. 22 – vzorec Variačního koeficientu územního celku – proč tento jednoduchý ukazatel nazýváte „variační koeficient“, když variační koeficient je definován jako podíl směrodatné odchylky a aritmetického průměru, proč tento ukazatel přisuzujete M. Hamplovi a proč jsou ve jmenovateli údaje za makroregion (to je asi chvha)?

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

A	B	C	N
---	---	---	---

V literatuře jsou zastoupeny hlavně objemné, většinou starší monografie obecnějšího charakteru, jen jeden článek. Skutečně neexistují články o obyvatelstvu a demografii Libereckého kraje a publikace podobného zaměření umožňující srovnání Libereckého kraje s ostatními kraji? Citace v textu jsou většinou správně, ale na str. 14 (a dalších stranách) – „Toušek (2008)“, přitom V. Toušek není autorem textu o sídelních systémech (tím je O. Mulíček), navíc tyto texty je třeba vztahu citovat jako kapitolu v knize.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autor prokázal znalosti historického kontextu vývoje osídlení Česka v delším časovém období. V práci není řešena pro populační vývoj důležitá migrační a demografická problematika (autor mylně označuje své jednoduché populační ukazatele za ukazatele demografické).

5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce spočívá především v komentování populačního vývoje jednotlivých SOORP a vybraných obcí v jednotlivých obdobích vývoje 1869-2011. Tyto komentáře se ale odvolávají hlavně na obecné informace o vývoji průmyslu a na vývoj železnic, především v industriálním období. Zásadní populační a stavební rozvoj České Lípy, Mimoně, Stráže pod Ralskem, Hamru a dalších obcí v 70. a 80. letech založený na těžbě uranu autor prakticky nezmiňuje. Autor příliš nezmiňuje ani mizení textilního a dalšího průmyslu po roce 1989 a jeho dopady na osídlení a obyvatelstvo, nezmiňuje ani cestovní ruch a druhé bydlení, a jejich souvislosti s osídlením a obyvatelstvem. Autor jen obecně odkazuje na odsun Němců a dosídlování. Nedozvíme se, kudy probíhala na Liberecku národnostní hranice, do jaké míry a kde došlo k dosídlení.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

A	B	C	N
---	---	---	---

Je docela dobrá.

7. Formální a grafická úroveň práce

A	B	C	N
---	---	---	---

Mám řadu výtek k jednotlivým tabulkám, grafům a mapám. Příloha 6 - tabulka srovnávání hustoty zalidnění za SOORP – proč v tabulce není index, jehož hodnoty se se pohybují kolem 1,00, nebo klasická procenta, co to znamená -10 % a 10 %. Příloha 12 - Klasifikace obcí dle vlivu železnice – Česká Lípa je ve skupině víceuzelné spoje i konečná stanice - proč, Frýdlant měl dlouho 4 železnice, Svor a Jablonné 3, proč je u této tabulky Historický lexikon jako zdroj dat? Mapa 2 - Vývoj železniční sítě – v legendě by mělo být období vývoje (od - do). Graf 2, Tabulka 2 – měly v nich být relativní a průměrné údaje, součty jsou matoucí, největší přírůstky v období 1930-1869 byly u obcí bez železniční zastávky – je to dáno metodikou - výběrem obcí s 2.000 a více obyvateli. Graf 3, Tabulka 3 – měly v nich být relativní a průměrné údaje.

Otázky k obhajobě:

Viz otázky a připomínky uvedené výše. Str. 13 – jednou ze stěžejních metodologických prací pro koncipování vlastního šetření byla práce Hampl a kol. (1987). Může autor sdělit, jaké metody z této práce použil v DP? Kategorizace (typologie) SOORP podle jejich populačního vývoje a vývoje hustoty zalidnění mezi lety 1869-2011, odvolává se na typologii M. Hampla (2003) dělanou na Karlovarsku. Může autor tuto metodologii detailněji popsat, kvantifikovat a popsat její uplatnění na Liberecku?

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
-------------	-----------------	-----------	---------------

V Českých Budějovicích dne 29. 5. 2020

.....
Podpis oponenta